

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЗЗСО №45
О. ПОПЕЛНОЖНИЙ
28.08.2022

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
«СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №45»
ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ м. КИЄВА
НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

7-9 класи

Погоджено
на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 1
від 28.08.2023)

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
ЗЗСО «СЕРЕДНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА №45» ПОДІЛЬСЬКОГО
РАЙОНУ М.КИЄВА ДЛЯ 7-9 КЛАСІВ У 2023/2024 Н.Р.**

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та за Типовою освітньою програмою:

Класи	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
8-А, 9-Б	Таблиця №1 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 №405)
7-А, 7-Б, 9-А	Таблиця №10 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти II ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 №405)

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 6177,5 годин/навчальний рік: для 7-х класів – 2450 годин/навчальний рік, для 8-А класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 2520 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентнос ті	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної

		мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.

		Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний

		бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проєктах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів

діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також використовуються такі форми організації освітнього процесу: екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій

самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Проводяться заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

1. кадрове забезпечення освітньої діяльності: учителі вищої кваліфікаційної категорії, що мають педагогічне звання «Учитель-методист» - 6, учителі вищої кваліфікаційної категорії, що мають

педагогічне звання «Старший вчитель» - 8, учитель вищої кваліфікаційної категорії – 2, учитель I кваліфікаційної категорії – 2; учитель II кваліфікаційної категорії – 3; учитель, що має кваліфікаційну категорію «спеціаліст» – 2;

2. навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності: підручники та методична література, що відповідають чинним програмам;
3. матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: класи з інтерактивними поверхнями – 7, комп'ютерний кабінет обладнано сучасними технічними засобами з підключенням до мережі «Інтернет», кабінет хімії обладнано електронною лабораторією;
4. якість проведення навчальних занять: учні школи посідають призові місця в олімпіадах та конкурсах на інтернет-порталах «На Урок», «Всеосвіта»;
5. моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) проводиться у школі в рамках внутрішньоскільного контролю.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Навчальний план складено з урахуванням гранично-допустимого навантаження (п'ятиденка) у:

7-х класах – 32 години на тиждень;

8-му класі – 33 години на тиждень;

9-х класах – 33 години на тиждень.

Може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

Оцінювання навчальних досягнень учнів. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється відповідно до Загальних критеріїв оцінювання

результатів навчання учнів 5-11(12-х) класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 у вигляді 12 – бальної шкали за чотирма рівнями.

Навчальні досягнення учнів з особливими освітніми потребами оцінюються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий) і відповідними балами у вигляді 12 – бальної шкали, з урахуванням можливостей дітей та їх психофізичних особливостей.

Особливості організації навчального процесу

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення. Через варіативні модулі реалізуються окремі види спорту. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової, а саме: українська мова в 7-х та 8-А класах; англійська мова в 7-х та 9-А класах. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативу: «Закони фізики через призму соціально-психологічних явищ» 7-Б клас;

курсу за вибором: «Іспанська мова» 8-А, 9-Б класи;

індивідуальні заняття та консультації з математики, української мови.

Розподіл годин вміщено у додатку (таблиці №1, 2).

Дистанційне навчання

У випадку погіршення епідеміологічної ситуації та в умовах воєнного стану організовується і запроваджується дистанційне навчання з використанням дистанційних технологій.

Особливістю дистанційного навчання в основній школі є те, що учні мають велику кількість предметів, які викладаються різними вчителями.

Дистанційне навчання здійснюється у двох режимах: синхронному та асинхронному.

Синхронний режим використовується для співпраці в режимі реального часу: учасники освітнього процесу залучаються миттєво у визначений час. У дистанційному уроці використовується мінімум пояснень, максимум інтерактиву; виокремлюється найголовніше; завдання створюються таким чином, щоб вони були орієнтовані на взаємодію з учнями; тривалість уроку має бути меншою, ніж під час академічного навчання.

Учні долучаються до навчання в синхронному режимі за розкладом, у якому враховано всі предмети навчального навантаження учня. Якщо урок у розкладі під час очного навчання проводиться один раз на тиждень, то достатньо виділити на онлайн-консультацію 30 хв на тиждень; уроки, які викладаються 2-3 рази на тиждень, трансформуються в 1-2 онлайн-уроки; якщо дисципліна проводиться 4 рази на тиждень, вона трансформується у 2-3 онлайн-зустрічі. Учні надаються чіткі інструкції; частина уроку використовується для відеопояснення нового матеріалу з урахуванням вікових особливостей дітей.

Під час дистанційного навчання збалансовано поєднувати цифрові завдання, роботу з підручниками та робочим зошитом.

Для синхронної взаємодії використовуються такі платформи, як Zoom, Google Meet, Skype, тощо.

Решта роботи відбувається в асинхронному режимі: учні, одержавши вказівки, самостійно виконують завдання. Асинхронний режим включає в себе різноманітні засоби інформації, аудіо- та відеоуроки (але не обмежуючись ними). На сайті школи публікується перелік навчальних матеріалів, цифрових ресурсів, завдань, а учні опрацьовують їх у зручному для себе темпі, відповідно до вказаних термінів виконання. Завдання для асинхронного виконання можуть бути як індивідуальними так і груповими.

Асинхронний режим включає:

- записані презентації, такі як слайд-шоу та відео;
- електронну пошту;
- дошки для обговорень;
- групи в соціальних мережах або Viber.

Забезпечується зворотний зв'язок з учнями. Додатково проводяться онлайн зустрічі для тих учнів, кому потрібна консультація.

Якщо в класі є діти, в яких немає доступу до електронних ресурсів, то основне навчання для таких учнів відбувається за підручником. Завдання

передаються телефоном чи іншими доступними засобами спілкування. Для цього обираються максимально деталізовані завдання, роз'яснення порядку опрацювання тем і виконання завдань.

Розклад уроків дистанційного навчання складається так, щоб забезпечувалися такі вимоги:

- забезпечення найбільш рівномірного навантаження учасників освітнього процесу;
- забезпечення гнучкості графіка навантаження, розміщення уроків з урахуванням базових вимог.

Завдання для асинхронного опрацювання обираються диференційовані, практично-орієнтовані та творчі.

Для асинхронної взаємодії використовуються такі платформи освітньої діяльності, як Google Classroom, Padlet, «Всеосвіта», «На Урок», тощо.

В умовах дистанційного навчання особливої ваги набуває формувальне оцінювання. Основна мета оцінювання – покращення навчання. Деяка частина завдань не оцінюється, лише фіксується факт їх виконання. Застосовуються методи самоперевірки, а також взаємної перевірки робіт учнів, надаючи їм критерії оцінювання та створюючи середовище коментування робіт (наприклад, у Google: документах, презентаціях, блогах, тощо). Для дотримання принципу академічної доброчесності нагадуються правила та відповідальність за їх порушення перед виконанням завдань.

Отримання навчальних матеріалів та спілкування між учасниками дистанційного навчання під час оцінювання, що проводиться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному та асинхронному режимі. Це можуть бути письмові роботи (самостійні, контрольні, перекази, тестові та компетентнісні завдання), а також навчальний проєкт, заповнення таблиць, побудова схем, моделей. Завдання учнів можна контролювати через будь-який месенджер, який забезпечує відеозв'язок.

Під час контролю та оцінювання увага звертається на рівень здоров'я учнів, технічні проблеми, які можуть виникати під час виконання завдань. Дітям надається більше спроб в часі на виконання контрольних завдань.

Директор

Олександр ПОШЕЛЮЖНИЙ

Таблиця №1

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ 8-А та 9-Б КЛАСІВ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
(Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1))

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8-А	9-Б	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2+1	2	4+1
	Українська літ.	2	2	4
	Іноз. мова (англ.)	3	3	6
	Зарубіжна літ.	2	2	4
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	3
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правozn.	-	1	1
Мистецтво	Мистецтво/ мистецтво «Інтегрований курс»	1	1	2
Математика	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Природознавство	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1,5	3,5
	Фізика	2	3	5
	Хімія	2	2	4
Технології	Трудове навчання	1	1	2
	Інформатика	2	2	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура	3	3	6
Разом		29,5+3	30+3	59,5+6
Додаткові години		2	3	5
Індивідуальні заняття та консультації: укр. мова		0,5	1	1,5
Курс за вибором: «Іспанська мова»		1	1	2
Індивідуальні заняття та консультації: матем.		0,5	1	1,5
Гранично допустиме навантаження		33	33	66
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5+3	33+3	64,5+6

Директор

Олександр ПОШЕЛЮЖНИЙ

Таблиця №2

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ 7-А,Б та 9-А КЛАСІВ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ З ВИВЧЕННЯМ ДВОХ ІНОЗЕМНИХ МОВ
НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
(Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 10))

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		7-А	7-Б	9-А	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2,5+1	2,5 +1	2	7+2
	Українська літ.	2	2	2	6
	Іноз. мова (англ.)	2+1	2+1	2+1	6+3
	Друга іноз м.(ісп)	2	2	2	6
	Зарубіжна літ.	2	2	2	6
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1,5	3,5
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правозн.	-	-	1	1
Мистецтво	Мистецтво/ мистецтво «Інтегрований курс»	2	2	1	5
Математика	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	1,5	2	3
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	1	2	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		31+3	31+3	32+3	94+9
Додаткові години		1	1	1	3
Індивідуальні заняття та консультації: укр. мова		-	-	1	2
Індивідуальні заняття та консультації: матем.		1	-	-	1
Факультатив «Закони фізики і психології»			1		
Гранично допустиме навантаження		32	32	33	97
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3	33+3	97+9

Директор

Олександр ПОШЕЛЮЖНИЙ